

Proiect finanțat de
Uniunea Europeană

„Un mediu mai curat și sănătos pentru cetățenii din localitățile rurale”

Bucliș Ghenadie, coordonator de proiect
AO CCȘA Glodeni

AO Centrul de Consultanță și Școlarizare în Agricultură Glodeni este beneficiara Programului de granturi locale al Uniunii Europene și implementează proiectul „Un mediu mai curat și sănătos pentru cetățenii din localitățile Iabloana, Hîjdieni și Cajba” în satele Hîjdieni, Cajba și comuna Iabloana, raionul Glodeni.
Programul de granturi locale este lansat în baza Cadrului Unic de Sprijin a UE, acordat pentru Republica Moldova (2017-2020) din cadrul Instrumentului European de Vecinătate, prin intermediul proiectului „Abilitarea cetățenilor din Republica Moldova” (2019-2021), finanțat de către Uniunea Europeană și implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ).

Partenerii proiectului pentru regiunea Nord sunt AO Pro Cooperare Regională și AO CASMED.

**AO CCȘA
Glodeni**

Proiect finanțat de
Uniunea Europeană

Aspecte generale privind gestionare deșeurilor din raionul Glodeni.

În decursul anului 2020 în raionul Glodeni, la o populație totală de 60318 locuitori, deșeurile au fost depozitate la cele 24 de gunoiști din localități pe o suprafață de totală de 48,3 ha. Aceste gunoiști sunt gestionate: 6 de ÎM și restul de APL și la moment nu sunt construite în baza proiectelor de execuție nu au avize pozitive de Expertiza Ecologică. Gradul de umplere constituie în medie 70-90%

În cele 24 poligoane se depozitează 36,2 mii m³ de deșeuri, unde din localitățile rurale 24,2 mii m³ și 8,0 mii m³ din orașul Glodeni.

Cea mai agravantă stare este la rampa din or. Glodeni unde gradul de umplere constituie 90 % și grosimea stratului de deșeuri depozitate constituie în mediu 2,0-2,5 metri.

Proiecte în derulare, cexcepția proiectului AO CCSA Glodeni, în raionul Glodeni în vederea colectării, depozitării reciclării deșeurilor nu sunt.

AO Centrul de Consultanță și Școlarizare în Agricultură Glodeni este beneficiara Programului de granturi locale al Uniunii Europene și implementează proiectul „Un mediu mai curat și sănătos pentru cetățenii din localitățile Iabloana, Hîjdieni și Cajba” în satele Hîjdieni, Cajba și comuna Iabloana, raionul Glodeni. Programul de granturi locale este lansat în baza Cadrelui Unic de Sprijin a UE, acordat pentru Republica Moldova (2017-2020) din cadrul Instrumentului European de Vecinătate, prin intermediul proiectului „Abilitarea cetățenilor din Republica Moldova” (2019-2021), finanțat de către Uniunea Europeană și implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ).

Partenerii proiectului pentru regiunea Nord sunt AO Pro Cooperare Regională și AO CASMED.

**AO CCSA
Glodeni**

Proiect finanțat de
Uniunea Europeană

Aspecte generale privind gestionare deșeurilor din raionul Glodeni.

Din cele 19 primării în 6 primării este organizată transpostarea centralizată a deșeurilor dar fără selectarea în s.Petrunea, s. Sturzovca, s.Viișoara, or.Glodeni și s.Ustia și s. Ciuciulea care dispun de mijloace tehnice speciale.

În or. Glodeni sunt instalate 266 containere pentru acumularea deșeurilor fără selectarea, care sunt transportate de ÎM Servici Comunale Glodeni la depozit. Conform strategiei de gestionare a deșeurilor în or. Glodeni prevede amplasarea stației de transfer a deșeurilor pe o suprafață de 2,5 ha, însă pînă șa moment nu este decizia consiliul local privind alocare terenului.

În anul 2020 au fost depistate 50 de gunoiești stihiiinice pe teritoriul r. Glodeni cu o suprafață de 5,48 ha care din ele au fost lichidate 40 gunoiești neautorizate cu o suprafață de 4,18 ha de pe teritoriul r. Glodeni.

AO Centrul de Consultanță și Școlarizare în Agricultură Glodeni este beneficiara Programului de granturi locale al Uniunii Europene și implementează proiectul „Un mediu mai curat și sănătos pentru cetățenii din localitățile Iabloana, Hîjdieni și Cajba” în satele Hîjdieni, Cajba și comuna Iabloana, raionul Glodeni.
Programul de granturi locale este lansat în baza Cadrului Unic de Sprijin a UE, acordat pentru Republica Moldova (2017-2020) din cadrul Instrumentului European de Vecinătate, prin intermediul proiectului „Abilitarea cetățenilor din Republica Moldova” (2019-2021), finanțat de către Uniunea Europeană și implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ).

Partenerii proiectului pentru regiunea Nord sunt AO Pro Cooperare Regională și AO CASMED.

**AO CCȘA
Glodeni**

Proiect finanțat de
Uniunea Europeană

Problema

Specificul localităților rurale din R Moldova este că populația tradițional întreține o gospodărie auxiliară pe lângă casă, practicând grădinăritul și creșterea animalelor. În felul acesta pe parcursul anului, în gospodăria casnică, se acumulează un volum mare de deșeuri, în medie 2-3 tone, din care circa 60% o constituie cele biodegradabile de origine vegetală și animală. Ca rezultat al condițiilor antisănătare de depozitare, aceste deșeuri au un potențial înalt de a deveni focare de infecții și poluare.

Astfel, conform datelor statistice a ANSP, în localitățile din raionul Glodeni circa 85% din fântâni cu apă potabilă sunt poluate cu nitrați, care provoacă intoxicații, boli gastrointestinale și circa 50 % sunt contaminate cu infecții microbiene, fiind sursă de boli infecțioase, cum ar fi hepatita B, etc. Deoarece în aceste localități, unica sursă de apă potabilă sunt fântânile, în aceste condiții, ele prezintă un pericol permanent pentru sănătatea populației. Date statistice ne arată o creștere în ultimii 10 ani cu 15 % a numărului de boli infecțioase (hepatice), cardiovasculare, gastrointestinale și cancer.

Totodată majoritatea localităților nu au acces la servicii comunitare de gestionare a deșeurilor. Deșeurile menajere sunt transportate și depozitate la gunoiști individuali de locuitorii satelor. Aceste gunoiști neautorizate acoperă suprafețe mari de teren arabil sau de pășune, iar multe dintre ele sunt amplasate în locuri pitorești, care ar putea servi ca zone de odihnă.

AO Centrul de Consultanță și Școlarizare în Agricultură Glodeni este beneficiara Programului de granturi locale al Uniunii Europene și implementează proiectul „Un mediu mai curat și sănătos pentru cetățenii din localitățile Iabloana, Hîjdieni și Cajba” în satele Hîjdieni, Cajba și comuna Iabloana, raionul Glodeni. Programul de granturi locale este lansat în baza Cadrelor Unice de Sprijin a UE, acordat pentru Republica Moldova (2017-2020) din cadrul Instrumentului European de Vecinătate, prin intermediul proiectului „Abilitarea cetățenilor din Republica Moldova” (2019-2021), finanțat de către Uniunea Europeană și implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ).

Partenerii proiectului pentru regiunea Nord sunt AO Pro Cooperare Regională și AO CASMED.

**AO CCȘA
Glodeni**

Proiect finanțat de
Uniunea Europeană

Propunere de gestionare a deșeurilor

Pentru a avea un mediu mai curat și sănătos în localitățile rurale noi propunem o abordare inovativă de gestionare a deșeurilor menajere solide și anume colectarea separată primară, în două fracții, a deșeurilor organice și neorganice în gospodăriile casnice, pentru: a) reducerea volumului de deșeuri menajerie solide transportate la gunoiști; b) reciclarea deșeurilor organice prin compostarea casnică și utilizarea acestuia ca îngrășământ foarte valoros și gratis în grădina; c) evacuarea organizată a deșeurilor neorganice la gunoiștele amenajate și autorizate prin intermediul serviciilor publice locale create în domeniul MDS

Scopul

Îmbunătățirea condițiilor sanitare de trai în gospodăria casnică rurală prin dezvoltarea unui management eficient al deșeurilor solide.

Obiectivele

1. Creșterea gradului de conștientizare a cetățenilor, inclusiv elevilor cu privire la problemele de mediu și necesitatea serviciilor publice locale în domeniul managementului deșeurilor solide (MDS), prin informarea cetățenilor din localitățile rurale (seminare; mass-media; materiale publicitare; discuții individuale, în grup),
2. Participarea semnificativă a cetățenilor în gospodărirea eficientă a deșeurilor solide prin colectarea separată primară a deșeurilor în două fracții (organice și neorganice), compostarea casnică a deșeurilor organice și utilizarea compostului în grădină ca îngrășământ organic în gospodării casnice
3. Constituirea și organizarea serviciului public de evacuare și depozitare a deșeurilor neorganice la gunoiștele comunale de către APL cu participarea activă a cetățenilor la planificarea și monitorizarea noilor modalități de gestionare corectă a deșeurilor la nivel local.

AO Centrul de Consultanță și Școlarizare în Agricultură Glodeni este beneficiara Programului de granturi locale al Uniunii Europene și implementează proiectul „Un mediu mai curat și sănătos pentru cetățenii din localitățile Iabloana, Hîjdieni și Cajba” în satele Hîjdieni, Cajba și comuna Iabloana, raionul Glodeni. Programul de granturi locale este lansat în baza Cadrelor Unice de Sprijin a UE, acordat pentru Republica Moldova (2017-2020) din cadrul Instrumentului European de Vecinătate, prin intermediul proiectului „Abilitarea cetățenilor din Republica Moldova” (2019-2021), finanțat de către Uniunea Europeană și implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ).

Partenerii proiectului pentru regiunea Nord sunt AO Pro Cooperare Regională și AO CASMED.

**AO CCȘA
Glodeni**

Proiect finanțat de
Uniunea Europeană

Rezultate

Produse:

obiectivul 1

- **Seminare de instruire** cu privire la problemele de mediu și implementarea noilor modalități de gestionare a deșeurilor solide la nivel local
- **Elaborarea și producerea materialelor informative și de promovare** (ziarul local, TV regională, postere, bannere)
- **Vizită de studiu p/u schimb de experiență în domeniul MDS**
- **Contracte semnate de prestare a serviciilor cu plată de salubritate.**

obiectivul 2

- **Amenajarea platformelor p/u compostarea deșeurilor biodegradabile**
- **Compostarea casnică și obținerea de îngrășăminte organice**

obiectivul 3

- **Investiții și dotarea ÎM cu echipament special pentru colectarea și transportarea deșeurilor neorganice acumulate în gospodării casnice.**
- **Amenajarea gunoștei (curățenie, compactare, drumuri de acces, instalarea panourilor informative, etc.)**

Rezultatele:

- **condiții salubre de trai pentru locuitorii de la sate**
- **creșterea productivității culturilor pomilegumicole cu 20 % prin fertilizarea cu îngrășăminte organice obținute prin compostarea casnică**
- **diseminarea a unei metode durabile, prietenoase mediului de gestionare a deșeurilor solide menajere cu participarea activă a cetățenilor din localitățile rurale**

AO Centrul de Consultanță și Școlarizare în Agricultură Glodeni este beneficiara Programului de granturi locale al Uniunii Europene și implementează proiectul „Un mediu mai curat și sănătos pentru cetățenii din localitățile Iabloana, Hîjdieni și Cajba” în satele Hîjdieni, Cajba și comuna Iabloana, raionul Glodeni. Programul de granturi locale este lansat în baza Cadrului Unic de Sprijin a UE, acordat pentru Republica Moldova (2017-2020) din cadrul Instrumentului European de Vecinătate, prin intermediul proiectului „Abilitarea cetățenilor din Republica Moldova” (2019-2021), finanțat de către Uniunea Europeană și implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ).

Partenerii proiectului pentru regiunea Nord sunt AO Pro Cooperare Regională și AO CASMED.

**AO
CCȘA
Glodeni**

Proiect finanțat de
Uniunea Europeană

Activități realizate de AO CCSA Glodeni în domeniul MDS

AO Centrul de Consultanță și Școlarizare în Agricultură Glodeni este beneficiara Programului de granturi locale al Uniunii Europene și implementează proiectul „Un mediu mai curat și sănătos pentru cetățenii din localitățile Iabloana, Hîjdieni și Cajba” în satele Hîjdieni, Cajba și comuna Iabloana, raionul Glodeni.

Programul de granturi locale este lansat în baza Cadrelor Unice de Sprijin a UE, acordat pentru Republica Moldova (2017-2020) din cadrul Instrumentului European de Vecinătate, prin intermediul proiectului „Abilitarea cetățenilor din Republica Moldova” (2019-2021), finanțat de către Uniunea Europeană și implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ).

Partenerii proiectului pentru regiunea Nord sunt AO Pro Cooperare Regională și AO CASMED.

**AO CCSA
Glodeni**

Proiect finanțat de
Uniunea Europeană

Mulțumim pentru atenție!

AO Centrul de Consultanță și Școlarizare în Agricultură Glodeni este beneficiara Programului de granturi locale al Uniunii Europene și implementează proiectul „Un mediu mai curat și sănătos pentru cetățenii din localitățile Iabloana, Hîjdieni și Cajba” în satele Hîjdieni, Cajba și comuna Iabloana, raionul Glodeni.
Programul de granturi locale este lansat în baza Cadrelor Unice de Sprijin a UE, acordat pentru Republica Moldova (2017-2020) din cadrul Instrumentului European de Vecinătate, prin intermediul proiectului „Abilitarea cetățenilor din Republica Moldova” (2019-2021), finanțat de către Uniunea Europeană și implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ).

Partenerii proiectului pentru regiunea Nord sunt AO Pro Cooperare Regională și AO CASMED.

**AO CCȘA
Glodeni**